

Endoscopische echografie via de mond

Maag-darm-Levercentrum

Beter voor elkaar

Wat is een endoscopische echografie

Dit is een onderzoek waarbij afwijkingen van het bovenste deel van het maagdarmkanaal zichtbaar kunnen worden gemaakt met behulp van een endo-echoscoop, dit is een dunne buigzame slang. Op het einde van de endo-echoscoop is een echoapparaat bevestigd. Het echoapparaat zendt geluidsgolven uit waarvan de echo's weerkaatsen in het lichaam. Na weerkaatsing worden de echo's van de geluidsgolven opgevangen en omgezet in een zichtbaar beeld op een monitor.

Doordat de geluidsgolven diep in het weefsel doordringen is het mogelijk informatie te verkrijgen over de diepere lagen van het weefsel van de wand van slokdarm, maag, en twaalfvingerige darm. Ook de organen in de directe omgeving, zoals de alvleesklier en de lever kunnen goed in beeld worden gebracht. Via de endoscoop kan de arts instrumenten besturen waarmee ingrepen kunnen worden verricht. Er kan bijvoorbeeld met behulp van een dunne naald een biopsie en/of een punctie (weghalen van weefsel voor onderzoek) worden verricht.

Vorbereiding op het onderzoek

Het onderzoek kan alleen goed uitgevoerd worden als uw slokdarm en maag leeg zijn. Daarom mag u, als het onderzoek in de ochtend voor 12.00 uur plaats vindt, vanaf 00.00 uur 's nachts vóór het onderzoek niets meer eten, drinken en roken.

Als het onderzoek na 13.00 uur 's middags plaats vindt mag u 's morgens voor 07.00 uur twee beschuiten en een kopje thee gebruiken. Na 07.00 uur mag u niet meer eten. Wel mag u tot 4 uur voor het onderzoek nog water, heldere appelsap of thee drinken. Alleen op de ochtend van het onderzoek mag u uw medicijnen, als u die gebruikt, met een slokje water innemen.

Procedure op endoscopie afdeling

Vorbereiding

Als u aankomt, meldt u zich aan bij de aanmeldzuil via routenummer 19. Hierna kunt u plaatsnemen in de wachtruimte.

U wordt door een verpleegkundige uit de wachtruimte opgehaald en naar de voorbereidingsruimte gebracht. De begeleiding blijft achter in de wachtruimte.

Draag voor het onderzoek comfortabele loszittende kleding. In de voorbereidingsruimte krijgt u een venflon (infuusnaaldje). Ook neemt de verpleegkundige een vragenlijst door en noteren we uw contactpersoon..

Omdat het onderzoek onder een roesje wordt gedaan, moet u na afloop van het onderzoek door een familielid of kennis naar huis gebracht worden.

Het is wettelijk niet toegestaan om op de dag van het onderzoek zelfstandig aan het verkeer deel te nemen. U mag die dag niet zelf een auto, motorfiets of fiets besturen, u mag ook niet zonder begeleiding met openbaar vervoer of taxi reizen.

Het kan door onvoorziene omstandigheden een enkele keer voorkomen dat het onderzoek door een andere endoscopist wordt uitgevoerd dan oorspronkelijk op het programma stond.

Het onderzoek

U wordt in het bed naar de onderzoekskamer gereden. U krijgt een zuurstofslangetje in uw neus. Uw bloeddruk, polsslag en zuurstofgehalte worden gemeten met behulp van apparatuur.

Vlak voor het onderzoek komt het endoscopieteam (endoscopist en endoscopie-assistenten) samen, om aan de hand van een lijst een aantal gegevens te controleren. Dit heet een time-out procedure.

Het is gebruikelijk om een roesje te geven voorafgaand aan het onderzoek. De uitleg van deze medicijnen staan beschreven aan het eind van deze folder.

Sommige mensen zien erg op tegen het onderzoek mede door ‘verhalen’ van anderen. Dit is niet nodig. Het onderzoek is niet prettig maar u wordt voor en tijdens de endoscopie goed geïnstrueerd en begeleid. Het onderzoek wordt uitgevoerd terwijl u op de onderzoektafel op uw linkerzij ligt. Als u een gebitsprothese in heeft vragen we u meestal die uit de doen. Als de gebitsprothese stevig vast zit, kan deze vaak blijven zitten. U krijgt een bijtring in de mond om zowel uw tanden als onze endoscoop te beschermen.

Vervolgens krijgt u via het infuus de algemene verdoving (het roesje), bestaande uit een combinatie van een pijnstillertje (Fentanyl) en een rustgevend middel (Midazolam). Door dit roesje kunt u weinig merken van het onderzoek en kan het zijn dat u zich er later vrijwel niets meer van herinnert.

De echo-endoscoop wordt door de ring in uw mond en keel gebracht. U wordt gevraagd om een slikbeweging te maken. Daarna moet u proberen om zo rustig en ontspannen mogelijk te ademen.

Duur van het onderzoek

Het onderzoek zelf duurt meestal niet langer dan 45 minuten.

Na het onderzoek

Na het onderzoek rijden wij u op bed naar de uitslaapruijnte van het MDL centrum. Als u goed wakker bent, krijgt u wat eten en drinken aangeboden. Meestal mag u na 1 uur – 1½ uur de uitslaapruijnte verlaten.

Nogmaals het is wettelijk niet toegestaan om op de dag van het onderzoek zelfstandig aan het verkeer deel te nemen. U mag die dag niet zelf een auto, motorfiets of fiets besturen, u mag ook niet zonder begeleiding met openbaar vervoer of taxi reizen.

De uitslag

De uitslag krijgt u op uw bezoek aan de polikliniek of, als de huisarts het onderzoek heeft aangevraagd, via uw huisarts.

Eventuele bij- of nawerkingen

Na het onderzoek is het mogelijk dat u pijnklachten ervaart, meestal als gevolg van krampen door de ingeblazen lucht. Deze klachten nemen vaak snel af. Over het algemeen is een endoscopische echografie een veilig onderzoek. Complicaties komen gelukkig zelden voor, maar wij willen u hierover wel informeren. Soms kan tijdens het onderzoek de darmwand beschadigen. De belangrijkste klacht die hierbij optreedt is buikpijn. In enkele gevallen is ziekenhuisopname noodzakelijk.

Wat zijn Midazolam en Fentanyl

Midazolam behoort tot de groep van benzodiazepines; dit zijn rustgevendende middelen en slaapmiddelen. Midazolam werkt snel, met een maximale werking binnen enkele minuten. De werking verdwijnt snel, binnen 1 tot 2 uur, maar het middel is pas na 12 uren geheel uitgewerkt. Midazolam zorgt voor slaperigheid, angstremming en ontspanning. Sommige mensen vallen door het medicijn echt in slaap, maar vaak geeft het vooral een doezelig gevoel. Verder verstoort Midazolam tijdelijk het korte geheugen, waardoor u zich weinig kunt herinneren van het onderzoek. Bijwerkingen zijn verlaagde bloeddruk (hypotensie), verminderde ademhaling, geestelijke verwardheid, lusteloosheid (lethargie), verlaagde spierspanning (hypotonie), coördinatiestoornis van de spieren (ataxie).

Fentanyl behoort tot de groep van opioïden, waartoe ook bijvoorbeeld morfine behoort. Fentanyl geeft een krachtige pijnstilling, maar versterkt ook het rustgevendende effect van midazolam. Het effect treedt snel op, binnen enkele minuten.

Bijwerkingen zijn spierstijfheid (spier rigiditeit), verminderde ademhaling (ademhalingsdepressie), verlaagde bloeddruk (hypotensie), verlaagde hartslag (bradycardie), misselijkheid, braken en duizeligheid.

Verdere belangrijke zaken

Antistollingsmedicijnen

Als u antistollingsmedicijnen gebruikt, dient u dit tijdens uw afspraak op de pre scopie spreekuur aan te geven. Tijdens dat spreekuur krijgt u te horen of het nodig is uw bloedverdunners tijdelijk te stoppen en vanaf wanneer.

IJzertabletten

Als u ijzertabletten gebruikt, moet u deze een week voor het onderzoek stoppen. Dit wordt met u besproken op het prescopie spreekuur.

Diabetes mellitus / suikerziekte

Als u diabetes mellitus (suikerziekte) heeft en hiervoor medicijnen gebruikt (tabletten of insuline), kunt u de folder "**insulinemedicatie aanpassen tijdens nuchter beleid voor gastroscopie**" opvragen met richtlijnen hierover. Deze folder kunt u verkrijgen via de diabetesverpleegkundige, MDL-centrum of via de secretaresse van uw behandelend arts. Het is belangrijk dat u uw insulinepen, insuline en glucosemeter meeneemt.

Pacemaker of ICD

Indien u een ICD kastje of een pacemaker heeft, dient u dit dan vooraf (telefonisch) te melden.

Zwangerschap

Indien u (mogelijk) zwanger bent, dient u dit vooraf te melden. Meestal kunt u dit onderzoek dan niet laten verrichten.

Overig

Een week voor het onderzoek mogen geen maag- of darmfoto's gemaakt worden, waarbij bariumpap wordt gebruikt.

Informed consent

Als u ziek wordt, kunt u in een medische mallempolen terecht komen. Het lijkt misschien alsof u zelf niets te vertellen heeft over alle onderzoeken en behandelingen, die elkaar maar opvolgen. Echter, u mag zelf beslissen of u behandeld wordt en u mag ook kiezen welke behandeling u krijgt. Om deze beslissing te kunnen nemen, dient u wel goed geïnformeerd te zijn. Deze folder geeft u deze informatie. Wilt u meer weten over uw rechten en plichten als patiënt, dan kunt u in dit ziekenhuis bij het patiënten service bureau (begane grond) een brochure afhalen.

Contact

De volgende telefoonnummers zijn voor u van belang als u de arts of het MDL-centrum wilt bereiken:

Maandag tot en met vrijdag van 8.15 – 16.15 uur:

T 010 – 297 53 74 (MDL-centrum).

Buiten kantooruren:

T 010 – 297 50 00 (vraag naar de dienstdoende arts-assistent Inwendige Geneeskunde, via de receptioniste).

Mocht u thuis nog vragen hebben over het onderzoek, kunt u onze website bekijken of bellen naar het MDL-centrum Ikazia:

T 010 – 297 53 74.

Let op: In deze folder staat informatie die belangrijk is voor u. Heeft u moeite met de Nederlandse taal? Lees deze folder dan samen met iemand die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Please note: This leaflet contains information that is important for you. If you have trouble understanding the Dutch language, you should read this leaflet together with someone who can explain the information or translate it for you.

Dikkat: Bu broşür sizin için önemli bilgiler içerir. Hollandaca okumakta zorlanıyor musunuz? O zaman broşürü bilgileri sizin için çeviren ya da açıklayan biriyle okuyun.

Uwaga: Ta ulotka zawiera ważne dla Ciebie informacje. Masz trudności ze zrozumieniem języka holenderskiego? Przeczytaj tę ulotkę razem z kimś, kto przetłumaczy jej treść lub będzie w stanie wyjaśnić zawarte w niej informacje.

انتبه: هناك معلومات مهمة بالنسبة لك في هذا المنشور. هل تواجه صعوبة في اللغة الهولندية؟ اقرأ إذن هذا المنشور مع شخص آخر يترجم أو يشرح لك المعلومات.